

## Επί του άρθρου 2

Η παροχή προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας σε όσο το δυνατό μεγαλύτερο αριθμό παιδιών προσχολικής ηλικίας είναι βασικός πυλώνας της μέριμνας για τα παιδιά, της προάσπισης των δικαιωμάτων των παιδιών στην πρόσβαση και λήψη ποιοτικής εκπαίδευσης και φροντίδας προ της εντάξεως αυτών στο σύστημα της τυπικής εκπαίδευσης, της προσπάθειας για τη βελτίωση των δημογραφικών δεικτών στη χώρας μας και συνακόλουθα της μέριμνας για τη διασφάλιση υπέρ των εργαζομένων γονέων τους, των αναγκαίων συνθηκών εναρμόνισης των επαγγελματικών και οικογενειακών τους υποχρεώσεων.

*[airetos.gr](http://airetos.gr)*

Περαιτέρω, σύμφωνα με μελέτες και δεδομένα τόσο σε ενωσιακό, όσο και σε διεθνές επίπεδο, η παροχή υπηρεσιών προσχολικής εκπαίδευσης στα παιδιά, συνδέεται άμεσα όχι μόνο με τη βελτίωση των σχολικών επιδόσεών τους και τη συνακόλουθη αύξηση της πιθανότητας να ολοκληρώσουν την τριτοβάθμια εκπαίδευση, αλλά και με την ενίσχυση της ευημερίας τους και την εν τέλει εξάλειψη των κοινωνικών ανισοτήτων.

Τα ανωτέρω συνάδουν με τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που παράλληλα ταυτίζονται με τις αντίστοιχες της Ελληνικής Δημοκρατίας, για παροχή στα παιδιά οικονομικά προσιτής και καλής ποιότητας προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας αλλά και εν γένει για την προάσπιση της ευημερίας

των παιδιών. Οι θεσμικές βάσεις των πολιτικών αυτών περιγράφονται στον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων, και ιδίως την τρίτη θεματική του ενότητα που αφορά ευθέως στα παιδιά, τη Σύσταση «Επενδύοντας στα παιδιά-Σπάζοντας τον κύκλο της μειονεξίας (2013/112/ΕΕ), την Πρωτοβουλία «Child guarantee» του 2017 και τη Σύσταση του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2019 σχετικά με τα συστήματα προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας υψηλής ποιότητας (2019/С 189/02).

Όπως είναι γνωστό, υλοποιείται ήδη στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, η δράση «Εναρμόνιση επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής», με στόχο την αύξηση της απασχόλησης, τη διευκόλυνση ωφελούμενων με χαμηλά εισοδήματα να συνδυάσουν την οικογενειακή μέριμνα και την παιδική προστασία και να διατηρήσουν τη θέση εργασίας τους, και την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών φροντίδας και φιλοξενίας βρεφών, νηπίων, παιδιών και ατόμων με αναπηρία σε ποιοτικές κοινωνικές υπηρεσίες.

Με το προτεινόμενο άρθρο επιχειρείται μετατόπιση του κέντρου βάρους της ως σήμερα ασκούμενης πολιτικής με επικέντρωση στην προάσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των παιδιών, στην υπέρ αυτών άμεση αναγνώριση του αντίστοιχου δικαιώματος λήψης και απόλαυσης υπηρεσιών προσχολικής φροντίδας και εκπαίδευσης, ενώ ταυτόχρονα εξυπηρετείται η πολιτική κάλυψης του δημογραφικού ελλείμματος της χώρας, και επιπροσθέτως διασφαλίζεται η στήριξη των οικογενειών καθώς και η στήριξη και αύξηση της απασχόλησης των γονέων που είναι επιφορτισμένοι με τη γονική μέριμνα και επιμέλεια των παιδιών.

Λαμβάνοντας ως βάση τους όρους και τον τρόπο εφαρμογής της δράσης «Εναρμόνιση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής» και τα θετικά αυτής αποτελέσματα και επιχειρώντας κατά τα ανωτέρω, τον επαναπροσδιορισμό της σκοπούμενης πολιτικής, το προτεινόμενο άρθρο διευρύνει τον κύκλο των ωφελούμενων παιδιών και συνακόλουθα των οικογενειών, εκ των οποίων προέρχονται, με την επέκταση και στις οικογένειες των υπαλλήλων του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. (α' και β' βαθμού), ώστε να καλυφθεί το κενό της κρατικής μέριμνας και για τα παιδιά των οικογενειών αυτών. Επίσης, αναφορικά με τους εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα, με το προτεινόμενο άρθρο σκοπείται η αύξηση του αριθμού των ωφελούμενων παιδιών, ώστε να ενταχθούν στο πρόγραμμα παιδιά οικογενειών, οι οποίες δεν μπορούν να συμμετάσχουν στο υφιστάμενο πρόγραμμα εναρμόνιση επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, λόγω των ιδιαίτερα χαμηλών εισοδηματικών ορίων που αυτό θέτει.

Ως εκ τούτου, καθίσταται αναγκαίο να ληφθούν πρόσθετα μέτρα, ώστε να καλυφθούν τα ανωτέρω κενά και να επωφεληθούν με τη λήψη της σχετικής φροντίδας και παιδιά, τα οποία δεν φιλοξενούνται, μέσω της υφιστάμενης δράσης σε δομές προσχολικής ηλικίας (βρεφικούς, παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς).

Με το εν λόγω πρόγραμμα προβλέπεται η οικονομική στήριξη των οικογενειών και των ωφελούμενων παιδιών, με πιστώσεις από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Το πρόγραμμα θα προβλέπει οικονομική ενίσχυση για κάθε παιδί προσχολικής ηλικίας και για το χρονικό διάστημα από τον Σεπτέμβριο έως τον Ιούλιο του επομένου έτους.

Ωφελούμενοι θα είναι παιδιά εκπροσωπούμενα από τις μητέρες ή τα άτομα που έχουν την επιμέλεια τούτων, τα οποία δεν έχουν αποκτήσει δικαίωμα ένταξης στην υφιστάμενη δράση «Εναρμόνιση επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής», προκειμένου να μην υπάρχουν αλληλοεπικαλύψεις με το υφιστάμενο πρόγραμμα.

Αρμόδιος φορέας για την υλοποίηση και διαχείριση του προγράμματος ορίζεται η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Α.Ε. (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε), φορέας της Γενικής Κυβέρνησης, εποπτευόμενος από το Υπουργείο Εσωτερικών, η οποία διαθέτει μεγάλη εμπειρία στη διαχείριση προγραμμάτων που αφορούν στην παιδική προστασία και, επίσης, είναι φορέας υλοποίησης της προαναφερόμενης υλοποιούμενης δράσης Εναρμόνισης Επαγγελματικής και Οικογενειακής ζωής.

Με την παρ. 5 παρέχεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Εσωτερικών να καθορίζουν με κοινή απόφασή τους: α) τα εισοδηματικά όρια για την ένταξη στο Πρόγραμμα και κάθε άλλη προϋπόθεση που πρέπει να πληρούν οι δικαιούχοι, β) το ποσό της ενίσχυσης, γ) τα κριτήρια, τα απαραίτητα δικαιολογητικά και τη διαδικασία επιλογής των ωφελούμενων και των δομών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, καθώς και δ) τις διαδικασίες υλοποίησης, χρηματοδότησης, διαχείρισης, ελέγχου και επιβολής κυρώσεων και εν γένει παρακολούθησης του ως άνω προγράμματος, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ή λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

Τέλος, χρήζει ιδιαίτερης αναφοράς ότι το εθνικό πρόγραμμα ακολουθεί και τηρεί τα γενικά χαρακτηριστικά του ήδη εφαρμοζόμενου συστήματος της δράσης «Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής», ώστε να μην υφίστανται ή παρατηρηθούν συστημικές διαφορές μεταξύ τούτων και να εξασφαλιστεί η ενιαία και ομοιόμορφη εφαρμογή των θεσπιζόμενων μέτρων, προκειμένου το πρόγραμμα να υλοποιηθεί με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα.

## Άρθρο 2

### Συμπληρωματικό πρόγραμμα πρόσβασης σε βρεφονηπιακούς σταθμούς

1. Θεσπίζεται πρόγραμμα οικονομικής στήριξης οικογενειών, για την παροχή θέσεων φροντίδας και φιλοξενίας σε παιδιά προσχολικής ηλικίας, βρέφη από 2 μηνών έως 2,5 ετών και νήπια από 2,5 ετών έως την ηλικία εγγραφής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση, με στόχο την εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής και την ενίσχυση της παιδικής προστασίας.
2. Ωφελούμενοι του προγράμματος είναι:  

*[airetos.gr](http://airetos.gr)*

  - α) μητέρες,
  - β) άτομα, στα οποία έχει παραχωρηθεί με δικαστική απόφαση η επιμέλεια των τέκνων,
  - γ) μονογονεϊκές οικογένειες,

που είναι υπάλληλοι του Δημοσίου ή των Ν.Π.Δ.Δ. ή των Ο.Τ.Α. (α' και β' βαθμού) ή εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα και δεν δύνανται να είναι δικαιούχοι συγχρηματοδοτούμενων υλοποιούμενων δράσεων εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.

3. Σε περίπτωση θανάτου της μητέρας ή εκ μέρους της υπαίτιας εγκατάλειψης του τέκνου, ωφελούμενος του προγράμματος είναι ο πατέρας του παιδιού, εφόσον αυτός ασκεί την επιμέλειά του ή εάν ο τελευταίος δεν ασκεί την επιμέλεια, ωφελούμενος είναι το πρόσωπο που ασκεί την επιμέλεια του παιδιού.

4. Η δαπάνη χρηματοδότησης του Προγράμματος καλύπτεται από πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Κατά το πρώτο έτος εφαρμογής του προγράμματος, χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί σε ένα σχολικό έτος διάρκειας έντεκα (11) μηνών, από 1η Σεπτεμβρίου 2020 έως 31η Ιουλίου 2021, οι αναγκαίες πιστώσεις χρηματοδότησής μεταβιβάζονται στον φορέα της παρ. 4 του παρόντος, εντός του πρώτου τριμήνου εφαρμογής του.

4. Φορέας υλοποίησης, εκτέλεσης και διαχείρισης του προγράμματος της παρ. 1 είναι η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Α.Ε (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε), στην οποία μεταβιβάζονται οι αναγκαίες πιστώσεις από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Η διαδικασία μεταβίβασης των πιστώσεων, ο χρόνος μεταβίβασης των πιστώσεων, οι επί μέρους ασκούμενες αρμοδιότητες μεταξύ των αρμοδίων υπηρεσιών υλοποίησης του προγράμματος και της Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε., καθώς και οι διαδικασίες υλοποίησης και διαχείρισης του Προγράμματος, καθορίζονται με προγραμματική σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Εσωτερικών και της Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε..

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Εσωτερικών καθορίζονται: α) τα εισοδηματικά όρια για την ένταξη στο Πρόγραμμα και κάθε άλλη προϋπόθεση που πρέπει να πληρούν οι δικαιούχοι, β) το ποσό της ενίσχυσης, γ) τα κριτήρια, δ) τα απαραίτητα δικαιολογητικά, ε) η διαδικασία επιλογής των ωφελούμενων και των δομών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, στ) οι διαδικασίες υλοποίησης, χρηματοδότησης, διαχείρισης, ελέγχου και επιβολής κυρώσεων και εν γένει παρακολούθησης του ως άνω προγράμματος, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ή λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

**B.** Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

[airetos.gr](http://airetos.gr)

**1.** Ετήσια δαπάνη ποσού **30 εκατ. ευρώ** περίπου από την θέσπιση προγράμματος οικονομικής στήριξης οικογενειών για την παροχή θέσεων φροντίδας και φιλοξενίας σε παιδιά προσχολικής ηλικίας.